

Väliseesti koolipärimuse küsitlus Kanadas

Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristid Tartus ja Väliseesti Muuseum/VEMU Torontos soovivad täiendada koolipärimuse kogu. Laste- ja noortepärimust on kogutud Eestis alates 1920. aastatest, suuremad üle-eestilised aktsioonid on toimunud 1992., 2007. ja 2017-2018. aastal. On aeg suunata pilk väljaspoole Eestit elavate eesti noorte pärimuse uurimisele.

Palume vastuseid alolevatele küsimustele elektroonilise vormi kaudu <https://www.kirmus.ee/et/KPkanada> või eraldi failina aadressil kp@folklore.ee. Palume ka isikuandmeid, tagame nende konfidentsiaalsuse; hilisemal analüüsimisel vastaja andmeid tema vastustega ei seostata, materjali avaldamise korral tuuakse ära vastaja sünniaasta ja sugu, kuid mitte tema pärisnimi. Vastamisel keskenduge eelkõige nendele teemadele, mis sind huvitavad või millest rohkem tead.

Vastama on väga oodatud ka täiskasvanud, kes soovivad oma lapsepõlvele ja kooliajale tagasi vaadata (märkige palun kool või piirkond, kus elasite ja/või koolis käisite). Kui olete käinud mitmes koolis, võite mälestusi kirjutada kõikide koolide kohta.

Nimi:

Kool:

Klass:

Sugu:

Sünniaasta:

Elukoht:

E-post:

Kuidas sai Kanadast teie kodumaa, kui kaua olete siin elanud, kuidas olete teiste Kanada eestlastega seotud? Kui sageli külastate Eestit?

Kirjutage mõni vahva lugu või ere mälestus, mis Eestiga seoses meenub.

1. NALJAD

- A. Pane kirja huumorit, anekdoote, naljakaid juhtumusi (ka ebaõnnestunud ja halbu nalju!
- B. Kirjuta nalja- ehk keerdküsimusi, küsimusega algavaid mõistatusi koos vastustega.
- C. Missuguseid vaimukaid ja naljakaid ütlemisi sina ja su kaaslased kasutavad suhtluses (reklaamidest, vanasõnadest, filmidest, poliitikute kõnest võetud lauseid.
- D. Joonista mõned piltmõistatused koos seletusega. Lisa oma lemmikmeeme ja -naljapilte
- E. Milliseid vempe või koerusi tehakse Sinu tutvuskonnas omast ja vastassoost klassi- või koolikaaslastele/õpetajatele/võhivõõrastele? Meenuta aprillinalju!
- F. Kuidas naljad Sinuni jõuavad - kust sa neid kuuled, loed või vaatad?
- G. Mil määral kirjutad huumorit üles (märkmikku; netti: blogidesse, foorumitesse; oma meilidesse)? Kui sageli?
- H. Kui soovid veel midagi naljade teemal lisada, tee seda siin.

2. HIRMUD, USKUMUSED, ENNUSTAMINE

- A. Mis on Sind hirmutanud, keda/mida Sa kardad (väljamõeldud olendit, filmitegelast, olukorda)?
- B. Milliseid meeldejäävaid unenägusid on sul olnud? Missuguseid unenägusid on jutustanud kaaslased? Kuidas on püütud unenägusid seletada? Mida oled kuulnud unenägude täidminekust?
- C. Pane kirja mõni hirmujutt (või koomiline juhtum) kummituste, varemete, kummitusmajadega. Mida on räägitud UFO-dest, vampiiridest jne?
- D. Pane kirja kuulujutte, ebaharilikke juhtumeid, nn linnajutte (näiteks haigustest, lapseröövidest, maailma lõpust, ahistajatest, asjadest toidu sees jm).
- E. Missuguseid ennustamisviise ja vaimude väljakutsumise meetodeid tead? Teretulnud on ka sinu enda kogemuslood.
- F. Missugused ended toovad halba, missugused head?
- G. Kas täiskasvanud on Sind millegagi hirmutanud, et Sa hea laps oleksid? Millega?
- H. Kuidas ennast halva eest kaitsed? Milliseid kaitseolendeid (nt kaitseinglid, hingeloomad), kaitseesemeid, kaitseõnu tead või kasutad?
- I. Kui soovid veel midagi uskumuste teemal lisada, tee seda siin.

3. TÄHTPÄEVAD JA PEOD

Sellele teemale võid vastata lühidalt või kirjutada eraldi uurimistöo ühe või mitme konkreetse tähtpäeva kohta ja saata meiliaadressil: kp@folklore.ee
Ootame kirjeldusi tähtpäevade ja sündmuste kohta, mis on seotud kooliga või Sinu enda elusündmustega. Lisa võimalusel tähtpäevade fotosid, kuid kirjelda kindlasti, mida need kujutavad.

- A. Kuidas olete koolis tähistatud tähtpäevi (nt mardipäev, Halloween, jüripäev). Millistel üritustel ja tähtpäevadel osaletakse koolis meelsasti?
- B. Missugused on kooliastumise ja kooliga seotud tavadid (nt esimene koolipäev, rebaseks löömine, õpetajate päev).

C. Kirjelda eripäraseid pidusid ja tähtpäevi (nt stiilipeod, talendivoorud, telesaadete matkimine).

D. Kas ja kuidas tähistate nimepäeva?

E. Milliseid tähtpäevi ja kuidas pereringis tähistate (nt jaanipäev)?

F. Kirjuta mõnest ägedast sünnipäevast. Kuidas sünnipäeva ette valmistad? Kus peetakse tavaliselt sünnipäevapidu? Keda kutsutakse sünnipäevale? Mida kingitakse, millised on õnnitluskaardid? Mida peol tehakse?

4. VABA AEG JA SÕBRAD

A. Kuidas said oma hüüdnime/hellitusnime (kui see sul on)? Kes Sind sellega kutsuvad? Kellele hüüdnimesid pannakse (õpetajatele, sõpradele), kes neid teavad? Kas Sinu poole on pöördutud eri vanuses eri nimedega? Kirjuta hüüdnime saamise lugu, mida oled kuulnud.

B. Kirjelda oma hobisid (millegi kogumine, päeviku või salmiku pidamine, blogide pidamine või jälgimine, youtube). Miks ja kuidas nendega tegeled? Meenuta juhtumusi seoses hobidega.

C. Jutusta oma lemmikloomast (nimepanek, perre võtmine, temaga seotud lood).

D. Kes on Sinu eeskujud-iidolid? Mida teed, et olla oma eeskuju(de) sarnane (nt riietus, käitumine)? Millist vastavat atribuutikat (postrid, T-särgid, fotod vm) Sul on? Kui oluline on sinu jaoks olla stiilne ja milles see väljendub?

E. Kelleks tahad tulevikus saada? Miks?

F. Mis/kes on Su lemmikansambel ja lemmikmuusikastiil, lemmiklaulja, -näitleja? Millist muusikat Sa üldse ei kuula, mida kuulad vahetevahel?

G. Mis on Su meelisspordiala, miks? Kes on Su lemmiksportlane, miks? Kuidas elad talle kaasa (kodus, võistlustel; millised on ergutushüüded, loosungid jne)?

H. Kui soovid veel midagi vaba aja ja sõprade teemal lisada, tee seda siin.

5. MÄNGUD

Sellel teemal võid vastata lühidalt või kirjutada eraldi uurimistöo ühe või mitme konkreetse mängu kohta ja saata meiliaadressil kp@folklore.ee

A. Kellega koos mängid (õues/toas)? Kuidas veedate vahetunde? Mil määral mängivad täiskasvanud lastega, mida ja kuidas, mis vanuseni? Kas mängid ka üksinda, mida ja kuidas?

B. Mängu alustamine. Kuidas selgitatakse välja püüdja või lugeja?

C. Kirjelda oma lemmikmänge, sh telefoni- ja arvutimänge, ja nende reegleid (mis vanuses, kus ja kellega oled neid mänginud)?

D. Milliseid mänge mängisid päris väiksena (nt kodu, arst, pood, teater, lauluvõistlus, pätt ja politsei, autojuht, mängud legode või nukkudega jm).